

Pitkä ja lyhyt komparatiivissa ja superlatiivissa.

Pitkä, pitempi, pisin sarjan selittänee tavallinen mies itselleen niin, että komparatiivissa *t* esiintyy *tk:n* heikkona asteena ja superlatiivissa tämä *t* on *i:n* edessä muuttunut *s:ksi*. Sellaisen käsityksen mukaan olisi tässä yksinäisessä sanassa tapahtunut karjalainen äänneilmiö. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. *Pitkä* sisältää kantaosan *pit-* ja johtimen-*kä*, samoin kuin *lyhköinen* kantaosan *lyh-* saman johtimen laajentamana. Kantaosat olisivat siis olleet **pisi*, **piden* huom. *pitenee*, *pituus* ja **lyhi*, **lyhen*. Näihin vartaloihin kuuluvat komparatiivit *pidempi* (tai murt. *pideet*), *lyhempi* (murt. *lyheet*). Murt. *piseet*, *pisempi* liittyy superlatiiviin *pinen*. Kirjakielen *pitempi* olisi vihdoinkin vaihdettava muotoon *pidempi*, ja *pitentää* hylättävä, ainoastaan *pidentää* hyväksyttävä.

Samoin kuin sanomme ja kirjoitamme *lyhentää* olisi myöskin *lyhempi* ja *lyhin*

eikä *lyhyempi* ja *lyhyin* käytettävä kirjakielen muotoina. J. J. M.

Edellisen johdosta allekirjoittanut puolestaan haluaisi käsityksenään lausua, että asu *pitempi*, selittyipä se kielihistoriallisesti miten tahansa, on nykykielessä jo siinä määrin voitolla, että yritys sen tahalliseksi syrjäyttämiseksi *d:llisen* asun tieltä tuskin maksaisi vaihua. Verbi *pidentää* sen sijaan lienee juuri *d:llisenä* nykyisin valta-asemassa, ja se voidaan nähdäkseni mielellään sellaisena säilyttää. Huomattakoon, et'ä vastaavan intransitiiviverbin infinitiivi aina kuuluu *pidetä* (ei koskaan **pitetä*). Sen vuoksi tuntuu hieman oudostuttavalta, että eräissä lakiteksteissä aivan viime aikoina on ruvettu käyttämään *t:llistä* asua *pitentää*. — *Lyhempi* ja *lyhin* -asujen yleistämistä voitaneen yhtyä kannattamaan. L. H.